

ХУДОЖНЬО-ВИКОНАВСЬКІ ОСОБЛИВОСТІ П'ЄСИ Ф. ЛІСТА «ВТІХА» №2 E-DUR S.172

Цейко Наталія Олександрівна

*старший викладач кафедри музичного мистецтва,
Волинський національний університет імені Лесі Українки
ORCID: 0000-0001-8322-9465*

Інтернет-адреса публікації на сайті:

<http://www.economy-confer.com.ua/full-article/3888/>

П'єса «Втіха» №2 S.172 написана на межі 1840–1850-х років, на початку веймарського, центрального періоду творчості Ф. Ліста і, будучи прикладом програмної музики композитора, представляє собою психологізовану музичну замальовку.

Естетичні, жанрові й інтонаційні ідеї «Втіхи» №2 з'явилися під враженнями від поетично-філософських рядків Огюста Сен-Бева та Альфонса Ламартіна, ширше ж – походять з громадсько-просвітницької і педагогічної діяльності митця, а сама п'єса відповідає таким потребам.

Зміст «Втіхи» не вичерпується салонністю, як синонімом розважальності, але є глибшим, містить в собі узагальнення цілого ряду психологічних станів і почуттів.

Завдяки технічній зручності й доступності художнього змісту «Втіха» №2 належить до універсального фортепіанного репертуару: є придатною для виконання піаністами різних рівнів і зрозумілою широкій слухацькій аудиторії.

П'єса відображає особливості стилю Ф. Ліста кінця 1840-х – початку 1850-х років, на що вказують відмова від надмірної ефектності, віртуозності, з метою підпорядкування всіх технічних прийомів вимогам виразності й змістовності.

Художньо-виконавська оригінальність п'єси Ф. Ліста «Втіха» №2 E-dur S.172 полягає в тому, що вона:

– втілює ніжний, поетичний образ, легкий і приємний, сповнений насолоди й задоволення, що робить її доступною для широкої аудиторії і легкою для сприйняття;

– є однотемною, і в ній витримано один, синтетичний тип фактури, характерною рисою якого є зближення й переплетення мелодії та акомпанементу;

– має пісенне, вокальне походження, водночас містить деякі мовні інтонації та риси ноктюрну, про що свідчить пріоритет мелодичного початку протягом усієї «Втіхи»;

– написана в простій двочастинній репризній формі, притаманній переважно для вокальних жанрів, що підтверджує пісенну генезу твору;

– виявляє особливості музичного мислення, характерні для зрілого романтизму – розвинену мажоро-мінорну систему ладо-тонального розвитку, з відхиленнями і модуляціями, в т. ч. прискореними і раптовими, в далекі тональності (3-4 знаки різниці), альтераціями акордів домінантової та субдомінантової груп.

Для виконання цієї п'єси необхідно набути навичок «вокального» голосоведення на фортепіано, вміння фразувати, якісно виконувати штрих legato, керувати педаллю, прагнути наповненого звукоутворення, м'якого і водночас виразного туше. Важливим є також внесення елементів імпровізаційності у виконання, завдяки застосуванню прийомів rubato, та вміння знаходити різні динамічні градації в межах витриманого у всій п'єсі р.

Список використаних джерел:

1. Зінкевич О. Ференц Ліст в Україні. *Український музичний архів: Документи і матеріали*. Київ, 1995. Вип. 1. С. 105-125.
2. Кашкадамова Н. Б. Історія фортеп'янного мистецтва XIX ст. Тернопіль: Астон, 2006. С. 250-299.
3. Ліст Ференц. *Українська музична енциклопедія*. Т. 3: [Л – М] / гол. редкол. Г. Скрипник. Київ: ІМФЕ НАНУ, 2011. С. 164-169.
4. Морозова О. О. Ференц Ліст: сторінки життя та основи фортепіанної педагогіки. *Актуальні питання мистецької педагогіки*. 2011. Вип. 13. С. 101-104.